

PODSUMOWANIE

**DLA PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA GMINY OZIMEK
NA LATA 2023–2026 Z PERSPEKTYWĄ DO 2030 ROKU**

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Ozimek na lata 2023-2026 z perspektywą do 2030 roku opracowano zgodnie z Polityką Ekologiczną Państwa 2030, Programem Ochrony Środowiska Województwa Opolskiego na lata 2021-2027, a także aktualnymi wytycznymi Ministra Środowiska do opracowywania wojewódzkich, powiatowych i gminnych programów ochrony środowiska.

W Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Ozimek na lata 2023-2026 z perspektywą do 2030 roku określono długoterminową politykę ochrony środowiska dla Gminy Ozimek, przedstawiono cele krótkoterminowe i sposób ich realizacji, określono sposoby zarządzania środowiskiem i aspekty finansowe realizacji programu.

Jako założenia wyjściowe do Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Ozimek przyjęto uwarunkowania zewnętrzne i wewnętrzne, wynikające z obowiązujących aktów prawnych, programów wyższego rzędu oraz dokumentów planistycznych uwzględniających problematykę ochrony środowiska. Niezbędne było również uwzględnienie zamierzeń rozwojowych Gminy - zarówno w zakresie gospodarczym i przestrzennym, jak i społecznym. Uwarunkowania te, w powiązaniu z aktualnym stanem środowiska w Gminie Ozimek były podstawą do zdefiniowania priorytetów i celów w zakresie ochrony środowiska.

Na podstawie przedstawionej w Programie oceny stanu środowiska, źródłach jego przekształceń i zagrożeń, przedstawiono propozycję działań programowych uwzględniających priorytety Polityki Ekologicznej Państwa 2030 oraz Programu Ochrony Środowiska Województwa Opolskiego na lata 2021-2027, umożliwiającą realizację ich założeń poprzez koordynację działań w sferze gospodarczej, społecznej i środowiskowej. Daje to możliwość planowania przyszłości Gminy Ozimek w perspektywie najbliższych lat i umożliwi aktywizację społeczeństwa, zwiększenie inicjatywy i wpływu społeczności na realizację działań rozwojowych.

Cele i kierunki działań proponowane w Programie Ochrony Środowiska powinny posłużyć do tworzenia warunków dla takich zachowań ogółu społeczeństwa, które polegać będą w pierwszej kolejności na niepogarszaniu stanu środowiska przyrodniczego na danym terenie, a następnie na jego poprawie. Realizacja wytyczonych celów w Programie powinna spowodować zrównoważony rozwój gospodarczy, polepszenie warunków życia mieszkańców przy zachowaniu walorów środowiska naturalnego.

Kompleksowość zagadnień ochrony środowiska, a także zakres przeobrażeń na terenie gminy określiła wyznaczenie celów priorytetowych, a także przyjęcie zadań z zakresu tzw. „obszarów interwencji”.

Wyboru priorytetów ekologicznych dokonano:

- w oparciu o diagnozę stanu poszczególnych obszarów interwencji na terenie Gminy Ozimek, uwarunkowania zewnętrzne (obowiązujące akty prawne) i wewnętrzne, a także inne wymagania w zakresie jakości środowiska,
- w oparciu o analizę SWOT (określenie mocnych i słabych stron, szans i zagrożeń) dla każdego obszaru interwencji, których rozwiązanie przyczyni się w przyszłości do poprawy stanu środowiska na terenie Gminy Ozimek.

Program przedstawia główne cele przeznaczone do realizacji w poszczególnych obszarach interwencji:

- ochrona klimatu i jakości powietrza
- zagrożenia hałasem,
- pola elektromagnetyczne,
- gospodarowanie wodami, gospodarka wodno-ściekowa,
- zasoby geologiczne,
- gleby,
- gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów,
- zasoby przyrodnicze,
- nadzwyczajne zagrożenia środowiska.

Wymienione powyżej obszary interwencji uwzględniają zagadnienia horyzontalne (przekrojowe, dotyczące wszystkich dziedzin), tj.:

- adaptację do zmian klimatu,
- nadzwyczajne zagrożenia środowiska,
- działania edukacyjne,
- monitoring środowiska.

Ze względu na perspektywy czasowe, oznaczono w Programie cele długoterminowe i krótkoterminowe. Dla poszczególnych obszarów interwencji zaproponowano grupy zadań inwestycyjnych i nieinwestycyjnych, określając nazwy zadań, nakłady finansowe i harmonogram czasowy, jednostki realizujące i możliwe źródła finansowania. Dla zadań wychodzących poza 2026 rok nie określano wielkości nakładów, sygnalizując wyłącznie konieczność ich kontynuacji lub proponując rozpoczęcie nowych przedsięwzięć.

Wskazane problemy środowiskowe na terenie Gminy Ozimek znajdują rozwiązanie w ramach zaproponowanych w Programie Ochrony Środowiska przedsięwzięć do realizacji.

Warunkiem prawidłowego funkcjonowania przedsięwzięć zaproponowanych w Programie Ochrony Środowiska jest zachowanie określonych terminów realizacji przyjętych zadań, dostępność środków finansowych i brak protestów mieszkańców. Zasadnym jest prowadzenie równoległe szeroko pojętej edukacji ekologicznej mieszkańców.

Opiniowanie Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Ozimek:

W pierwszym etapie dla Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Ozimek wystąpiono z zapytaniem o stwierdzenie konieczności przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla projektu Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Ozimek na lata 2023-2026 z perspektywą do 2030 roku. Podstawą prawną dla sporządzania prognoz oddziaływania na środowisko jest art. 46 ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tj. Dz.U. 2022 poz. 1029 z późn. zm.).

Wystąpiono:

- do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Opolu - o odstąpienie od strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla projektu Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Ozimek na lata 2023-2026 z perspektywą do 2030 roku. W piśmie znak WOOŚ.411.4.20.2022.MO z dnia 26.10.2022 r. Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Opolu uzgodnił zakres Prognozy zgodny z wymogami określonymi w art. 51 ust. 2 oraz art. 52 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. 2022 poz. 1029 z późn. zm.). Pismem nr WOOŚ.410.2.3.2023.MO z dnia 23.02.2023 r. Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Opolu zaopiniował ww. Program pozytywnie.
- do Opolskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Opolu - o opinię dla projektu Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Ozimek na lata 2023-2026 z perspektywą do 2030 roku. Pismem nr NZ.9022.1.170.2022.JG z dnia 02.03.2023 r. Opolski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny w Opolu zaopiniował ww. Program bez uwag.

W drugim etapie, w dniu 17.02.2023 r. zwrócono się do Starostwa Powiatowego w Opolu pismem znak KON-16/2023 z prośbą o wydanie opinii dla projektu Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Ozimek na lata 2023-2026 z perspektywą do 2030 roku.

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Ozimek na lata 2023-2026 z perspektywą do 2030 roku został w dniu 23 lutego 2023 roku zaopiniowany pozytywnie przez Zarządu Powiatu Opolskiego (uchwała nr 2685/23 Zarządu Powiatu Opolskiego z dnia 23 lutego 2023 r. w sprawie wydania opinii do projektu „Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Ozimek na lata 2023-2026 z perspektywą do 2030 roku”.

Na podstawie art. 30, art. 39 oraz art. 40 ustawy z dnia 3 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. z 2022 poz. 1029 z późn. zmian.) Burmistrz Ozimka w dniu 02.03.2023 r. poinformował o możliwości składania uwag i wniosków do opracowanych dokumentów (ogłoszenie o konsultacjach społecznych projektu dokumentów tj.: Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Ozimek na lata 2023-2026 z perspektywą do 2030 roku oraz Prognozy Oddziaływania na Środowisko dla Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Ozimek na lata 2023-2026 z perspektywą do 2030 roku). Z dokumentacją można było zapoznać się na stronie BIP Urzędu Gminy w Ozimku, a także w siedzibie Urzędu Gminy w Ozimku, w godzinach pracy urzędu. Uwagi można było składać w dniach od 03 marca 2023 r. do dnia 04 kwietnia 2023 r.:

- 1) w formie pisemnej na adres: Urząd Gminy i Miasta Ozimek, ul. Ks. J. Dzierżona 4B, 46-040 Ozimek,
- 2) ustnie do protokołu w Urzędzie Gminy i Miasta Ozimek, ul. Ks. J. Dzierżona 4B, 46-040 Ozimek, w godzinach pracy urzędu,
- 3) za pomocą środków komunikacji elektronicznej, bez konieczności opatrywania ich bezpiecznym podpisem kwalifikowanym – na adres: sekretariat@ugim.ozimek.pl

Do projektów dokumentów nie wpłynęły w tym czasie żadne uwagi.

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Ozimek na lata 2023-2026 z perspektywą do 2030 roku został przyjęty Uchwałą nr LXI/574/23 Rady Miejskiej w Ozimku z dnia 29 maja 2023 roku w sprawie przyjęcia Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Ozimek na lata 2023-2026 z perspektywą do 2030.

Monitoring skutków realizacji postanowień dokumentów:

Monitoring postanowień określonych w przygotowanych dokumentach i ich skutków oraz prowadzonej na terenie Gminy Ozimek polityki środowiskowej oznacza, że realizacja Programu będzie podlegała ocenie w zakresie:

1. Stopnia wykonania przyjętych zadań.
2. Stopnia realizacji założonych celów.
3. Analizy przyczyn powstałych rozbieżności.
4. Podejmowania działań korygujących i naprawczych.

Nadzór nad realizacją Programu w praktyce oznacza określenie zasad zarządzania nim wraz z ustaleniem mechanizmu monitorowania stanu środowiska i realizacji postanowień dokumentu. W celu określenia mierzalnych wartości postępów w realizacji zadań w Programie Ochrony Środowiska przewidziano mierzalne wskaźniki efektywności realizacji celów dla Gminy Ozimek, zgodne z wytycznymi Ministra Środowiska.

W tabeli monitorowania określone zostały liczbowe wskaźniki dla monitorowania postępu w zakresie poszczególnych obszarów interwencji. Ze względu na niewielkie i ograniczone środki jakie posiada Urząd Gminy w Ozimku, w zakresie bezpośrednich pomiarów stanu środowiska stosowane będzie oparcie się na wynikach pomiarów Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska - Regionalnego Wydziału Monitoringu Środowiska (GIOŚ-RWMŚ) w Opolu, w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska. Przy obecnym stanie finansów jednostek samorządowych nie jest możliwe finansowanie i przeprowadzanie własnych badań stanu środowiska corocznie i w wymaganym zakresie (wyniki badań powietrza atmosferycznego wykonywane przez GIOŚ-RWMŚ umieszczane w Raportach o stanie powietrza atmosferycznego, wyniki bieżące w bazie JPOAT). W zakresie badań jakości wód, monitoring opiera się na corocznych wynikach badań GIOŚ-RWMŚ. Także w zakresie badań środowiska akustycznego, monitoring opiera się na wynikach badań przekazywanych m.in. przez zarządców dróg (co 5 lat) i GIOŚ-RWMŚ (badania coroczne), a także na podstawie opracowywanych co 5 lat map akustycznych.

Badania promieniowania elektromagnetycznego przeprowadzane są przez GIOŚ-RWMŚ, wyniki umieszczane są w raportach rocznych GIOŚ-RWMŚ.

Bezpośrednie informacje o stanie środowiska pozyskiwane są także przez pracowników Urzędu Gminy w Ozimku w trakcie wykonywania bieżących obowiązków, dokonywania wizji lokalnych, kontroli i inspekcji. Efektem są zawarte w dokumentach pokontrolnych zalecenia i opinie.

Ze względu na częstotliwość przeprowadzanych badań, a także możliwości i celowość dokonywania porównań – zbiorcze wyniki monitoringu środowiska umieszczane są w raportach z realizacji Programu Ochrony Środowiska (przygotowywanych co 2 lata), uwzględniane są wówczas tendencje i lokalizowane przyczyny zmian w środowisku.

Raport z wykonania Programu Ochrony Środowiska – oprócz oceny i określenia stopnia realizacji zadań wymienionych w Programie, opisu ich oddziaływania na środowisko, opisu aktualnego stanu środowiska, ustosunkowania się do zmian w środowisku i zmian wskaźników monitorowania – zawiera także analizę rozbieżności oraz propozycję działań korygujących i naprawczych - do realizacji i uwzględnienia w kolejnej aktualizacji Programu Ochrony Środowiska.